

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tribunal Poenitentiae Sev Libri Dvo Prior De Poenitente Ut Reo Posterior De Confessario Ut Judice

Stoz, Matthäus

Anno M.DC.LXXXIX.

§. 7. De Confitente peccatum tantum in genere.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37144

tiā examinavit. Et si enim alicui ob gravem & valde culpabilem hac in re negligentiam non immeritò negari possit absolutio, eique imperari, ut melius se examine; potest tamen etiam Confessarius defectum istum pœnitentis ipse suo examine in ipsa actuali confessione adhuc supplere, si velit. Bonac. de pœnit. Disp. 5. q. 5. sect. 2. §. 1. n. 6. Palao de pœnit. Disp. un. p. 19. §. 2. n. 1. Dicast. cit. disp. 10. n. 490. cum seq. VI. si pœnitentes sint inepti ad se ipsos sufficienter examinandos, ut ferè sunt rustici, alique rudes, tunc juxta Dicast. l. c. n. 498. melius est, ut ipse Confessarius eos in confessione breviter interrogando examine: imò, si velit absolvere, tenetur etiam examinare, quantum vacat. Bonac. l. c. n. 7. Laym. l. 5. tr. 6. cap. 13. n. 10. v. Dico II. Idem fore est VII. de iis, qui sua peccata non possunt sufficienter manifestare, ut sunt muti, & alii, qui non possunt satis intelligibiliter loqui. Nam si isti extracatum necessitatis confiteri velint, & Confessarius aliquo modo eorum statum, conditionem, & mores habeat perspectos, melius est, ut ipse eos examine, quia illi ad interrogationes annuendo vel renuendo possunt facilius aliquid significare, & Confessarius potest plus inde intelligere, quàm ex aliis signis & gestibus ultrò exhibitis. Novi sacerdotem Religiosum apoplexiâ tactum, qui postea diu supervixit, factis sui compos, sed linguæ ita corruptæ, ut verba prolata ferè temper aliud, quàm quod ipse voluit, significaverint. Unde cum non facile potuerit se verbis explicare, Confessarius solius fuit interrogando examinare, & post-

quam ex annutu vel renutu accepit sufficientem materiam, absolvere.

Dixi autem in hoc & *preced. num.* quòd confessarius per se & regulariter loquendo teneatur interrogare; quia subinde Confessarius, cum commodè non possit interrogare, potest pœnitentem in bona sua fide relinquere; subinde autem etiam debet, si nimirum interrogatio cederet in grave damnum ipsius pœnitentis, vel alterius tertii, de quo plura infra. Porro quando nam pœnitens censeatur in se ipso examinando diligentiam moraliter sufficientem adhibuisse, est dictum *sup. lib. 1. p. 1. à n. 11.* Quomodo autem Confessarius debeat pœnitentem examinare, dictum est *hoc lib. à n. 20.*

§. VII.

De consistente peccatum tantum in genere.

103. Superest tamen adhuc duplex Quæstio hîc discutienda.

Prior est ista: *An extracatum necessitatis possit aliquando tanquam integrè confessus absolvi validè, qui se tantum accusat de aliquo peccato in genere, nulla specie expressâ?* Et in primis de mortali loquendo, qui sic se commisisse aliquod mortale, sed proliis immemor est speciei, tenetur illud in genere confiteri, dicendo: v. g. *semel commisi peccatum mortale, sed non amplius possum scire quale* Laym. l. 5. tr. 6. cap. 8. n. 7. Dian. p. 3. tr. 4. Res. 66. quia quodvis mortale debemus eo modo subicere clavibus, quo modo conticiumus, & possumus, ergo

ergo saltem in genere, si non possumus in specie. Potest quoque penitens, si præter illud non habeat ullum aliud mortale, validè & licitè ab illo solo absolvi. Dicast. *de penit. Disp. 9. n. 743.* & quidem directè: ut ibidem *n. 132. & seq.* probat. Quamvis postea, si in memoriam veniret etiam species & numerus, deberet iterum illud in specie & numero confiteri.

Quid autem nullius peccati mortalis sibi conscius est, & in confessione generatim tantum, nullam speciem aut numerum exprimendo, dicit: *peccavi venialiter, accuso me esse peccatorem &c.* potest non tantum in casu necessitatis, sed etiam extra validè & licitè absolvi juxta aliquos apud Bonac. *Disp. 5. q. 5. sect. 2. p. 2. §. 3. Disp. 2. n. 15.* Tan. *tom. 4. Disp. 6. q. 9. n. 117.* & Dian. *p. 3. tr. 4. Res. 66.* idque non tantum speculativè, sed etiam practicè esse sibi satis probabile docet Dicast. *l. c. n. 761.* quia fortassis præceptum de exprimenda specie peccatorum non extendit se ad venialia. Consultius tamen omnino & tutius est, peccatum aliquod in specie pro certa Sacramenti materia exprimere; & Laym. *l. 5. tr. 6. cap. 5. n. 15.* & *cap. 8. n. 8.* cum Suar. & Coninc. dicit in praxi non esse extra mortis periculum absolvendos, sed suæ conscientia relinquendos rudes illos homines, qui etiam examinati à Confessario nullum, ne quidem veniale, peccatum in specie confitentur. Præterquam enim quòd in Sacramento non liceat materiam dubiam (qualis hîc est veniale in genere) extra casum necessitatis adhibere; videntur ejusmodi idiotæ etiam ignorare, quid sit

peccatum & offensa DEI, vel vero peccatorum dolore carere. Nihilominus tamen quia Layman *l. 5. tr. 6. cap. 13. num. 10. v. Dico II.* rectè docet, quòd Confessarius, si commodè potest, & tempus permittit, nec multitudo volentium confiteri impedit, teneatur ex lege charitatis rudes ejusmodi homines, & quidem non tantum illos, qui bona fide; sed etiam alios, qui ex malitia vel crassa negligentia, adeo imparati accedunt, ad absolutionem disponere; quando priores se non possunt per se meliùs præparare, vel non possunt communionem differre; & posteriores alio tempore non videntur ampliùs redituri: ideo in praxi semper priùs laborandum est, ut aliquod peccatum saltem veniale in specie exprimat. Idque fortè succedet faciliè, si in primis ipsis ostendatur, quòd cum omnes quotidie in multis offendamus, & ipsi nullius culpæ sibi conscii sint, sine dubio nihil vel parum attenderint ad sua cogitata, verba, & opera, an licita vel illicita sint: tum interrogentur, an non de hac omissione, & negligentia, quæ utique est aliquod peccatum, se accusent, & doleant. Quodsi affirmant, jam confitentur peccatum in specie, possuntque sacramentaliter absolvi. Joverit etiam interrogare, an adhuc unius, vel alterius, & cujus peccati meminerint, quòd ante hæc aliquando confessi sunt? & si quòd expriment; interrogentur ulterius, an iterum de eo se accusent, & doleant? Quodsi affirmant, jam habetur materia in specie ad absolutionem certò sufficiens.